

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Okoljsko in urbano pravo
Course title:	Environmental and Urbanistic Law

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Javna uprava – 1. stopnja		3	6
Public administration – 1st degree		3	6

Vrsta predmeta / Course type

obvezni / mandatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
40	0	20	0	0	90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Breda Mulec, izr. prof. Jerneja Penca

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:**

slovenski /
slovenian

Vaje / Tutorial:

slovenski / slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vpis v 3. letnik.

Prerequisites:

Enrollment in the 3rd year of study.

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE

Vsebina:

Zgodovina, cilji in okvir varstva okolja (Razvoj okoljskega prava; Trajnostni razvoj in Cilji Trajnostnega Razvoja; Preobrazbene spremembe; Vloga okoljskih načel; Okoljska vladavina prava). Večnivojsko okoljsko upravljanje: primer podnebnih sprememb (Globalni okvir, vključno z dogovori iz COP 26; EU okvir, vključno s podnebnim zakonom EU iz leta 2021; Slovenski pravni red in politike); Pravni viri. Ustava RS. Pravica do zdravega življenjskega okolja. Mednarodni dokumenti in pravica do zdravega življenjskega okolja. Neformalni varuh okolja!? Varuh človekovih pravic. Temeljna načela Zakona o varstvu okolja v zvezi s pravico do zdravega življenjskega okolja. Aarhuska konvencija. Pravno varstvo in pravica do zdravega življenjskega okolja. Vrste okoljske škode. Odškodninska odgovornost povzročitelja. Sosedske imisije in pravica do zdravega življenjskega okolja. Industrijska onesnaženost in pravno varstvo. Opustitveni in odstranitveni zahtevki. EKO ali okoljski terorizem. Pravica do pitne vode. Mednarodni pravni viri in pravica do pitne vode. Dokumenti OZN. Pravica do sanitarij. Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah. Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah. Konvencija o otrokovih pravicah. Konvencijah o pravicah invalidov. Ženevske konvencije. Postopki pred OZN. Svet Evrope in pravica do pitne vode. Evropska konvencija o človekovih pravicah. Evropska socialna listina. Evropsko sodišče za človekove pravice. Evropsko pravo in pravica do pitne vode. Okvirna direktiva o vodah. Direktiva o pitni vodi. Oskrba s pitno vodo kot gospodarska javna služba lokalnega pomena. Zakon o vodah. Uredba Vlade RS o

Content (Syllabus outline):

History, purposes and governance framework of environmental protection. (Evolution of environmental law; Sustainable development and Sustainable Development Goals; Transformative change; Role of environmental principles; Environmental rule of law). Multilevel environmental governance: the case of climate change (Global framework, incl. Most recent updates from COP 26; EU framework, incl. 2021 EU climate law; Slovenian legal and policy framework).

Legal sources. Constitution of RS. Right to a healthy environment. International documents and the right to a healthy environment. Informal Ombudsman!? Ombudsman. The basic principles of the Environmental Protection Law according to the right to a healthy environment. Aarhus convention. Legal protection and the right to a healthy environment. Environmental damages. Liability damages. Neighboring Emissions and the Right to a Healthy Living Environment. Industrial pollution and legal protection. Waiver and removal request. EKO or environmental terrorism. Right to drinking Water. International legal sources and the right to drinking water. UN Documents. Right to sanitation. International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. International Covenant on Civil and Political Rights. Convention on the Rights of the Child. Convention on the Rights of Persons with Disabilities. Geneva Conventions. The procedures before the UN. Council of Europe and the right to drinking water. European Convention on Human Rights. European Social Charter. European Court of Human Rights. European law and the right to drinking water. Water Framework Directive. Drinking Water

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE

oskrbi s pitno vodo. Problematika dostopa do pitne vode v Republiki Sloveniji. Investicije v okoljsko vodno infrastrukturo. Pravica do čistega zraka. Viri onesnaževanja. Vpliv onesnaževanja zraka na zdravje. Primerjalne študije. Meritve ARSO. Pravno varstvo. Evropska direktiva o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo. Varstvo zraka v Sloveniji. Primeri kršitev EU predpisov. Pravica EU državljanov do čistega zraka. Ukrepi RS za zmanjšanje onesnaženosti. Načrti za kakovost zraka. Podrobnejši operativni program. Civilnopravno varstvo. Sodna praksa. Upravnopravno varstvo. Čist zrak in električni avtomobili. Prilagajanje podnebnih spremembam. Globalno segrevanje. Mednarodno pravo in podnebne spremembe. Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja. Kjotski protokol. Pariški sporazum. Ravnanje z odpadki. Problematika nelegalnih odlagališč. Okoljske nesreče. Inšpekcijski nadzor. Načelo onesnaževalec plača. Ravnanje z radioaktivnimi odpadki kot obvezna javna služba. Problematika odlagališč jedrskih odpadkov. Izdelava jedrskega orožja in vpliv bojevanja na okolje. Sanacija starih bremen. Kazniva dejanja na področju okolja.

Directive. Drinking water supply as a public service. Waters Act. Decree of the Government of the Republic of Slovenia on drinking water supply. Some issues of the access to safe drinking water in the Republic of Slovenia. The investments in environmental water infrastructure. Right to clean air. Sources of pollution. The Impacts of pollution on human health. Comparative studies. Measurements of the Slovenian Environment Agency. Legal protection. European directive on ambient air quality and cleaner air for Europe. Air protection in Slovenia. Infringements of EU law. The EU citizen's right to clean air. Pollution Mitigation Measures. Air quality plans. Operational program. Civil protection. Judicial practice. Administrative protection. Clean air and electric cars. Adapting to climate change. Global warming. International Law and Climate Change. United Nations Framework Convention on Climate Change. Kyoto Protocol. Paris Agreement. Waste management. Causes, Effect, and Solutions of illegal Dumping. Environmental accidents. Inspection. The polluter pays principle.

Management of radioactive waste as a mandatory public service. Problems of nuclear waste dumping. The production of nuclear weapons and the impact of fighting on the environment. Rehabilitation of old burdens. Criminal acts in the field of the environment.

Pogoj za pristop k izpitu:

Vsaj 80% prisotnost na predavanjih in vajah, kot predvideno v urniku (kadar je predvidena osebna prisotnost, je prisotnost na daljavo ne more nadomestiti).		At least 80% attendance at lectures and tutorials, as per the proposed mode (if presence on site is required, only this counts as fulfilling the condition).
---	--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura ter učni cilji sklopov bodo podani pred vsakokratnimi predavanji. / The literature and learning outcomes will be communicated to students in writing ahead of individual lectures.

- Brisman, A. & South, N., Routledge International Handbook of Green Criminology, Taylor&Francis, 2020;
- Maria Lee, EU Environmental Law, Governance and Decision-Making (druga izdaja, Hart, 2014)
- Juhart, Miha; Tratnik, Matjaž; Vrenčur, Renato 75. člen Stvarnopravnega zakonika (SPZ) s komentarjem, Ljubljana 2016, str. 476-489;
- Damjan, Matija, Množični zahtevki zaradi posegov v zdravo življenjsko okolje, *Pravni letopis* 2011, str. 243-270, <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-AMY59FMH/b1e7b552-c4eb-419a-945c-0d229c7d18c1/PDF>;
- Domjanič, Mario & Dobovšek, Bojan, Sodobni ekološki terorizem, *Varstvoslovje*, let.16 št. 1, 2014, str. 16-36, https://www.fvv.um.si/rv/arhiv/2014-1/03_Domjanic_Dobovsek.html;
- Mulec, Breda, Okoljski kriminal: ga ni ali ga samo ne zaznamo?, *Pravna praksa* (PP), št.7/2020, Priloga;
- Telsey, A. Albert, The ABCs of Environmental Regulation/Edition 3, Bernan Press, 2016;
- Zakon o varstvo okolja (ZVO-1), Temeljna načela, od 4. do 16. člen; pravno varstvo 14. člen;
- Aarnuška konvencija, https://www.iprs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/arhuska_konvencija.pdf;
- Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo;
- Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (1992, New York);
- Kjotski protokol k okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembah okolja (1997);
- Pariški sporazum o podnebnih spremembah (2015).
- Direktiva EU trgovanja z emisijami toplogrednih plinov;
- Direktiva 2008 /98/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih;
- Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih;
- Ahačič, Jakob et al, Odgovornost države zagotavljati pravico do čiste pitne vode ured. Sancin, et al; Ljubljana Pravna fakulteta 2015, <http://www.pf.uni-lj.si/media/odgovornost.drzave.zagotavljati.pravico.do.ciste.pitne.vode.pdf>.

**NOVA
UNIVERZA**

**FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE**

Cilji in kompetence:

Namen okoljskega in urbanega prava je študente seznaniti z osnovnimi pojmi, temeljnimi načeli in pravno ureditvijo varstva okolja.

V ta namen se bodo študentje najprej seznanili s splošnimi izhodišči in cilji varstva okolja, z različnimi pravnimi instrumenti varstva okolja, vključno z ekonomskimi instrumenti, instrumenti zaščite pred pretiranim obremenjevanjem okolja in odgovornostjo za škodo s strani onesnaževalca in vključevanjem javnosti.

Objectives and competences:

The aim of the course is to introduce students to the basic concepts, key principles and sources of environmental law and spatial planning.

To this end the students will acquaint themselves with the general framework of environmental protection and the aims of the legal regime, with various legal instruments of environmental protection, including economic and preventive instruments, responsibility for pollution and public participation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti bodo sposobni:

- Našteti ključne vire okoljskih načel
- Identificirati ključne mejnike mednarodnega varstva okolja
- Pojasniti odnos med varstvom okolja in trajnostnim razvojem
- Aplicirati večnivojsko okoljsko upravljanje na izbran okoljski režim
- Vrednotiti izbran okoljski režim.

Študent bo usposobljen za prepoznavanje in razumevanje materije okoljskega in prostorskega prava. Poznal bo cilje in družbeni kontekst sodobnega varstva okolja in

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

By the end of the course, the students will be able to:

- Name the key sources of environmental principles
- Identify some of the milestones in international environmental protection
- Discuss the relationship of sustainability in environmental protection
- Apply the multilevel governance framework to a selected thematic area of environmental protection
- Evaluate a specific environmental regime.

**NOVA
UNIVERZA**

FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE

dejavnike, ki vplivajo na oblikovanje pravnih instrumentov na tem področju, ter jih znal uporabiti v praksi. Poznal bo temelje razmerja med posameznikom in državo na okolja ter temeljne zahteve, ki izvirajo iz varstva okolja.

By the end of the course students will be able to appreciate the basic elements of the law on environmental protection and urban planning. They will have the knowledge of aims and social context of modern environmental law, influencing the design and use of legal instruments. Students will know the fundamentals of the relation between the individual and the state in the field of spatial planning and environment, as well as demands of environmental protection.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja bodo potekala v interaktivni obliki, vključevala bodo frontalno, skupinsko in individualno obliko dela. Spodbuja se aktiven dialog s študenti ter diskusija, vprašanja in odgovore na vprašanja, predstavitev vsebin s pomočjo primerjalnih in konkretnih primerov. -E-učenje.

Learning and teaching methods:

The lectures are conducted in an interactive mode, including frontal, group and individual work. Active dialogue with students is encouraged, where discussion, questions and answers, and student presentations take place. -E-learning.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)
Fakultativni seminarji.

Pisni izpit (oziroma ustni, če to terjajo okoliščine).

100%

Type (examination, oral, coursework, project):
Optional assignments.

Written exam (or oral, if circumstances so require).

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŽIVLJENJEPIS (BREDA MULEC)

Breda Mulec se je rodila 29. maja 1975 v Mariboru. Diplomirala je na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru. Magistrirala je na Fakulteti za politične znanosti, pravo in javno administracijo Univerze v Atenah (2001) in na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru (2002). V letih 2001 in 2002 je

NOVA
UNIVERZA

FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE

sodelovala z **Inštitutom za etnične, regionalne in sociološke študije (ECERS)** v Mariboru ter **ISCOMET mednarodno organizacijo**, kjer se je ukvarjala z manjšinsko problematiko v Sloveniji in širšem po Evropi. Njena raziskovalna področja so bila etnična in verska vprašanja, človekove pravice, čezmejno sodelovanje, politični, jezikovni, kulturni in etničnimi vidiki evropske integracije ter dileme učinkovitega delovanja institucij EU. Leta 2002 se je za nekaj let zaposlila v **Državnem zboru RS**, kjer je bila sekretarka **Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu**. Sodelovala je tudi pri izvajanju mednarodne dejavnosti v Državnem zboru in pri prvem predsedovanju Slovenije EU na področju kulture.

Osrednji poudarek obeh magistrskih študijev je bil na varstvu manjšin in evropskih integracijah. Tako je npr. magistrski študij na Pravni fakulteti v Mariboru sklenila z magistrsko nalogo na temo *Political, Ethnic, Cultural and Linguistic Aspects of the EU Integration*.

Doktorirala je na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani iz ekonomske analize prava in evropskih integracij na temo *Kohezijska politika EU in problemi njene implementacije s posebnim poudarkom za Republiko Slovenijo ter države Jugovzhodne Evrope*. Od novembra 2007 se je kot **vodja sektorja za pravne zadeve in vodenje javnih naročil na Ministrstvu za okolje in prostor** tudi v praksi ukvarjala s področjem evropske kohezijske politike ter izvajanjem večjih investicijskih okoljskih projektov ter javnih služb varstva okolja. Od 2009-2011 je bila zaposlena v **kabinetu ministra, pristojnega za Slovence v zamejstvu in po svetu** akad. dr. Boštjana Žekša, kjer se je ukvarjala s strateškimi projekti, s poudarkom na kroženju možganov, gospodarskim sodelovanjem in kulturno dediščino. Od 18. februarja 2013 do novembra 2018 je vodila **Sektor za investicije in ekonomsko upravljanje na Ministrstvu za okolje in prostor**. Odgovorna je bila za pravna, finančna in ekonomska vprašanja ter kontrole na področjih izvajanja večjih okoljskih investicijskih projektov, sofinanciranih s sredstvi EU.

Od novembra 2018 do marca 2019 je vodila **Službo za mednarodno sodelovanje na Ministrstvu za javno upravo**. V času službovanja na MJU je za skoraj leto dni prevzela tudi **vođenje službe za stike z javnostmi**.

Od 16.3.2020 do 31.5.2022 je bila **vodja kabineta ministra zaposlena na Ministrstvu za kulturo**. V času predsedovanja Slovenije Svetu EU je bila uradna govorka ministrstva za kulturo. Trenutno je zaposlena na **Uradu za razvoj in kakovost izobraževanja na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport**.

Dr. Mulec sodeluje pri **pedagoškem delu** v okviru predmetov *Pravo javnih služb, Okoljsko in urbano pravo, Uslužbeno pravo in Upravno poslovanje* na **Fakulteti državnih in evropskih študij** Nove Univerze v Ljubljani ter pri predmetu *Socialni dialog in reševanje konfliktov* na **Evropski pravni fakulteti**.

Kot gostujoča predavateljica je predavala večkrat tudi v tujini (Španija, Latvija, Češka, Madžarska, Francija) in sicer v angleškem ter v španskem jeziku.

Dr. Mulec je avtorica številnih strokovnih člankov in dveh znanstvenih monografij. V prostem času piše tudi literaturo, med drugim tudi otroške pravljice.

Poznavanje tujih jezikov: angleški, španski, italijanski, francoski, srbski, hrvaški in nemški jezik.

Njena bibliografija je dostopna na:

NOVA
UNIVERZA

FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE

http://www.sicris.si/public/jqm/search_basic.aspx?lang=slv&opdescr=search&opt=2&subopt=1&code1=cmn&code2=auto&search_term=breda+mulec.

ŽIVLJENJEPIS (JERNEJA PENCA)

Jerneja Penca je izredna profesorica in vodja akademskih zadev na Evro-Sredozemski Univerzi (EMUNI). Njeno raziskovanje in objave iz okoljskega upravljanja obsegajo področja biodiverzitete, podnebnih sprememb, onesnaženja s plastiko, ribištva in modre ekonomije, pa tudi odnos med politiko in znanostjo. Vpeta je v Evro-sredozemske procese, zlasti na področju znanosti in visokega šolstva, raziskovanja in inovacij, modre ekonomije in trajnostnega razvoja. Je glavna urednica Mednarodne revije za Evro-sredozemske študije. V akademskem letu 2020/2021 je bila gostujoča predavateljica na Univerzi v Aleksandriji v Egiptu, na Fakulteti za državne in evropske študije Nove Univerze pa predava okoljsko in urbano pravo.

Njen doktorat je iz Evropskega univerzitetnega inštituta (EUI), Firenze, Italija, LLM iz EUI in Univerze v Nottinghamu, Velika Britanija. Njena diploma iz mednarodnih odnosov je iz Univerze v Ljubljani.

Več na: <https://emuni.si/jerneja-penca/>

CURICULUM VITAE (MULEC BREDA, PH. D) CURICULUM VITAE (MULEC BREDA, PH. D)

Breda Mulec, PH.D was born on 29 May 1975 in Maribor. She graduated from the Faculty of Law at the University of Maribor. She received her Masters Degree from the Faculty of Political Science, Law and Public Administration at the University of Athens (2001) and the Faculty of Law at the University of Maribor (2002). Breda Mulec earned a PhD in law from Ljubljana University. Her thesis is titled, »Economic Analysis of law with Emphasis on EU Cohesion policy and its Implementation Problems, with particular Emphasis on the Republic of Slovenia and the Countries of South Eastern Europe.« The main focus of the postgraduated studies was the protection of minorities and European integration.

In 2001 and 2002 she worked at the **Institute for Ethnic, Regional and Sociological Studies (ECERS)** in Maribor and **ISCOMET** organization, where she was involved in minority issues and projects regarding interregional cooperation in Slovenia and throughout Europe. Her research areas were ethnic and religious issues, cross-border cooperation, political, linguistic, cultural and ethnic aspects of European integration and the dilemmas of the effective functioning of the EU institutions. Afterwards, she was working a few years for the **National Assembly**.

NOVA
UNIVERZA

FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE

Since November 2007, as a Head of the department for Legal Affairs and the public procurement at the **Ministry of Environment and Spatial Planning** she was dealing in practice with the EU Cohesion Policy. From 2009-2013 she worked in the **Minister Office responsible for Slovenians Abroad** akad. dr. Boštjan Žekš, where she worked on strategic projects, with an emphasis on the brain talent circulation and economic cooperation. From 18 February 2013 – november 2018, she was employed at **Ministry of Environment and Spatial planning** as a Head of the Department of the environmental investments. She was dealing with legal, financial and economic issues and control over the major environmental investment projects co-financed by EU funds. From November 2018 to March 2019, she headed the International Cooperation Service at the **Ministry of Public Administration**. During her service at the MPA, she was for almost a year also responsible for the public relations of the Ministry. She was the Head of the Minister's Cabinet at the **Ministry of Culture** (15.3.2020-31.5.2022). During Slovenian Presidency of the EU Council (1.7.2021-31.12.2021) she was also spokesperson for the ministry. Currently, she is employed at **the Ministry of Education, Science and Sports.**

Dr . Mulec also teaches at the **Graduate School of Government and European Studies in Kranj** and **European law school in Ljubljana**. She is author of several articles and the books on the topics of public administration. However, her bibliography can be found at http://www.sicris.si/public/jqm/search_basic.aspx?lang=slv&opdescr=search&opt=2&subopt=1&code1=cmn&code2=auto&search_term=breda+mulec.

She also writes children's literature, historical fiction novels and comedies. She speaks fluently several languages, English, Spanish, Italian, French, German, Serbian, Croatian.

CV JERNEJA PENCA

Jerneja Penca is Associate Professor and Head of Academic Affairs at the Euro-Mediterranean University (EMUNI), Slovenia. Her research and publications in the field of environmental governance have spanned over various regimes, including biodiversity, climate change, plastics pollution, fisheries and blue economy, as well as the science-policy interface. She is engaged in the policy dialogue in the Euro-Mediterranean region, particularly in the areas of science and higher education, research and innovation cooperation, blue economy and sustainability. She is also the Managing Editor of the International Journal of Euro-Mediterranean Studies. In the academic year 2020/21 she was a visiting lecturer at the University of Alexandria, Egypt. She teaches environmental and spatial planning law at the School of graduate and European studies at the New University.

Her PhD in law is from the European University Institute (EUI), Florence, Italy and her LLM degrees from the EUI and University of Nottingham, UK. She holds an international relations degree from the

**NOVA
UNIVERZA**

**FAKULTETA
ZA DRŽAVNE IN
EVROPSKE ŠTUDIJE**

University of Ljubljana, Slovenia.